ئەدیب و نووسەرانی دژە سیستەمی تۆتالیتار و بەرهەمهێنانەوەی هەمان سیستەمی تۆتالیتار

ڕزگار عەلی

لەم گوتارەدا ئەوە دەردەخەین کە چۆن کایەی ئەدەب و نووسەرانمان ٢٥ ساڵە هەمان ئەو دەسەڵاتە بەرهەمدەهێنێتەوە کە دەسەڵاتی تۆتالیتار دەیەوێت، یان ئایا ئەدەب و نووسین چۆن دەچێتە خزمەتی دەسەڵاتی تۆتالیتارەوە. ئێمە لەم گوتارەدا کایەی ئەدەب و نووسەرانی ٢٥ ساڵەی ڕابردوو وەردەگیرن، بە تایبەت لەناو ئەدەب و نووسەران لە هەردوو ژانی (ڕۆمان و شیعر)، ئایا ئەدەب و نووسەران لە کۆڕی بەرهەمهێنانەوەی دەسەڵاتی تۆتالیتارە؟ ئایا دەسەڵاتی تۆتالیتار چۆن کایەی ئەدەب و نووسەران دەکاتە کایەی خۆی هاوشێوەی دەزگاکانی تری دەسەڵاتێکی ستەمکار؟ ئایا دەسەڵاتی تۆتالیتار چۆن نووسەران و خیتابەکانیان لەناو دەزگا (درۆینەکان) جێگە دەکاتەوە.

لە ماوەی ڕابردوودا یەکێک لەو جیاکارانەی نێوان سیستەمی تۆتالیتار و سیستەمی دیکتاتۆرییەت کردممان ئەوە بوو، دەسەڵاتی تۆتالیتار پێچەوانەی دەسەڵاتی دیکتاتۆرییەت سوود لە هەموو کایە جیاوازەکان وەردەگرێت بۆ سوودگەیاندن بەوەی دەسەڵاتی (فاشی) ڕاستەقینەی خۆی بشارێتەوە، واتە سیستەمی تۆتالیتار سیستەمێکە مانەوە و فۆڕمپێدانی لە ڕێی ئەو ماسکانەوە دەبێت کە دایدەمەزرێنێت، ئەو ماسکانە دەکاتە ڕووپۆشێک بۆ خۆی بۆ ئەوەی جەوهەری سیستەمەکە شاراوە بێت، واتە سیستەمی تۆتالیتار کەمەڵێ سەتحێکی جیاوازی (بە ڕۆحی) بەرەنگاری درۆینە لەناو سیستەمەکە جێگە دەکاتەوە بۆ ئەوەی شیعاری دیموکراسیبوونی پێ بەرزبکاتەوە، ئەو سەتحەت و درۆ و ماسکانەش کە ڕۆحی سیستەمی پێ دەشارێتەوە هەندێکیان ئەمانەن (حوکمەت و پەرلەمان و وەزارەت و حزبی تر و هێزی دامەزراوەیی و پەروەردە …)، ئەم درۆینانە کە دایدەمەزرێنێت هیچ دەسەڵاتێکیان نییە و لە دەرەوە و پشتی ئەمانە دەزگا ڕاستەقینەکان و دەسەڵاتە ڕاستەقینەکان بەدی دەکرێت، ئەم دەزگایانە هەم دەبنە ماسک بۆ دەزگا ڕاستەقینەکان و هەم بە ناڕاستوخۆش دەچنە خزمەتی سیستەمی تۆتالیتار. یەکێک لەو کایانەی

تر کە لە پاڵ ئەو درۆیانەدا دەبێتە ماسک و بە ناڕاستەوخۆ دەچێتە خزمەتی سیستەمی تۆتالیتار نووسین، ئەدەبیات و خیتابەکانیانە. ئەدەب و نووسەران و خیتابەکانیان وەکو کایەیەک بۆ بەرهمهێنانەوەی دەسەڵات، وەکو گەمەی دەسەڵات.

میشێل فۆکۆ تەئکیدی لەوە کردۆتەوە کە چۆن ئێمە ئەو دەسەڵاتە بەرهەم دەهێنینەوە، کە کەوتوونەتە نێو ئەپارەتووسەکان و ستراتیژییەکان و گەمەکانی دەسەڵاتەوە، فۆکۆ لە ڕێگەی کەشفکردنی دەسەڵاتەی (فەرماندەرکەرەوە) نەهاتووە خودی دەسەڵات کەشف بکات، بەڵکو لە ڕێگەی کایەکانی تری دەسەڵاتەوە کە دەسەڵاتدار نین خودی دەسەڵاتە کەشف دەکات، (فۆکۆ) ڕای وایە دەسەڵات لە هەموو شوێنێکە لە هەموو کونوقوژبنێکە، دەسەڵات لە هەموو کایەکانی تردایە، واتە بەو تەعبیرە دەسەڵات جەوهەرێکی شاراوەی هەیە کە ئێمە فرامۆشمان کردووە، فۆکۆ لە تێزەکەیدا دوو پرسیار دەورژێنێت و ئاماژە دەکات، دەسەڵات چییە؟ دەسەڵات لە کوێوە دێت؟ لێرەدا (فۆکۆ) بەم پرسیارانە دوورمان دەخاتەوە لە وەڵامە تەقلیدییەکان کە دەسەڵات لەناو یاسا و ئایدۆلۆژییەکان و سەرکردە و حوکمڕانەکاندایە، بەڵکو (فۆکۆ) دەمانبات بۆ ناو کۆی پەیوەندییەکان و سیستەم و هێماکان، دەسەڵات لەناو هێما جیاوازەکان و تەعبیرە جیاوازەکاندا خۆی مانفێست دەکات، کەواتە دەسەڵاتە لەناو ئاڕاستەکاندایە، هەندێک جار ئەو ئاڕاستانە لەسەرەوە بۆ خوارەوە نییە، بەڵکو لە خوارەوە بۆ سەرەوەیە.

تەعبیری (فۆکۆ) ئەوەیە کە دەسەڵات گەمە دەکات و خۆی دەشارێتەوە و هەوڵیش دەدات بەردەوام فۆڕمی نوێ بۆ خۆی پەیدا بکات، ئەم دەسەڵاتە لە ڕێگای توندوتیژیی و سەرکوتکردنەوە بەدی نایەت، بەڵکو فۆڕمێکی نەرمی هەیە و لە ڕێگای حەیەوێتی ئەویتری جیاوازەوە خۆی دەسەپ□ن□□ت[بڕوانە: جیل دولوز_مدخل قرات فوکو]. دیارە بە پێی ئەم تەعبیرەی (فۆکۆ) ئێمە دێین کایەی ئەدەب و نووسەران و خیتابەکانیان وەکو کایەیەک کە دەبێتە گەمەی دەستی دەسەڵاتەوە وەردەگرین، کاتێک ئەم کایەیە وەردەگرین پێمان وایە مر□ق زادەی جێگە و زەمان و کەلتور و دەسەڵاتی خۆیەتی، ڕاستە کۆمەڵێک با□تی یونفێرساڵ لەناو هەمووان دا هەیە، بەڵام ئەو یونفیرساڵە هیچ کاتێک و هیچ قۆناغێک نەیتوانیوە تایبەتمەندی شوێنێکی دیاریکراو بە تەواوی غەفە بکات، واتە ئەگەر لەسەر ئاستی تاکدا وەریبگرین، ئەرکی ئەو سوبێکتەی کە لە ڕۆژهەڵات هەیە جیاوازە لەو سوبێکتەی کە لە ڕۆژهەڵاتە هەیە، ئەم تەعبیرەش بۆ ڕۆشنبیر و حوکمڕان و

کایەکانی تریش دەبێت، ناکرێت ئەرکی ڕۆشنبیرییەکی ڕۆژهەڵاتی و ڕۆشنبیرییەکی ڕۆژئاوایی یەک بێت، هەروەها ناشکرێت گوتار و تەعبیرەکان بە تەواوی لە یەک بچن، کەواتە ئێمە لێرەدا دەگەینە ئەوەی ئایا لە کۆمەڵگەی کوردی وەکو تایبەتمەندییەک دەبێت ڕۆشنبیر و گوتارەکانیان چۆن بێت؟ ئەم دیاریکردنەی کە ئێمە دەیکەین بە وەزیفەی ڕۆشنبیر ئەوە ناگەیەنێت لە قاڵبیان بدەین بە ئەوەی وەکو ئێمە بیربکەنەوە، بەڵکو ئەم گوتاری دژە گوتارەکە کە گوتار نییە و خۆی بە گوتار مانفێست کردووە. بە گەڕانەوەمان بۆ ٢٥ ساڵی ڕابروو ئەو گوتارانەی لە ڕۆشنبیرانی کورددا بوونی هەبوو زیاتریان گوتاری ئەدەبی بوون، لە ٢٥ ساڵی ڕابردوودا ئەدەب تایبەت شیعر و ڕۆمان، هەم کایەی مەعریفەی ڕاستەقینەیان داگیرکردووە و ناهێڵن هیچ گوتارێک لە دایک بێت، هەم خۆیان بوونەتە موفەکیر و ناهێڵن هیچ کەسێک و بیرکردنەوەیەکی جیاواز لە پاڵ ئەواندا بوونیان هەبێت، چۆن؟ دیارە هەرچی تایبەتە بە کارئەکتەری ڕۆشنبیرەکانەوە، کۆمەڵێک بوون هەر لەسەرەتاوە نامۆبوون بەرانبەر دونیای خۆیان وەکو ڕۆشنبیر، ئەوانە هەرگیز بیریان لە گوتار و ئەرکی ڕۆشنبیر و ئەکتی سیاسی و پەروەردەی تاک لە دەرەوەی سیستەم نەکردەوە، بەڵکو یان لەناو سیستەمەکە بوون و بەردەوام پەرچەکردارێک بوون، یان بە تەواوی لە سیستەمەکە و دەخی کوردبوون دابڕابوون.

کارئەکتەری ڕۆشنبیران دیارە بە تایبەتی ڕۆشنبیران و ئەدەبنووسانی کورد بەردەوام لەناو دۆخێکی خۆدەزەرەوەی (دانپێنراو)دا بوون، هەر ئەم وجودی دانپێنراوەش وایلێکردن بکەونە ناو فەنتازیایەکی بیرکەرەوەی ناواقیعییەوە کە داببڕێت لە هەموو کایەکانی تر، واتە ئەدەبنووسان دابڕاوترین چینەکانی کۆمەڵگەی کوردین کە بەناوی سەقافەتبوونەوە خۆیان لە هەموو بەرپرسیارییەتییەک دەدزییەوە، (ئیدوارد سەعید) لە پێناسەی ڕۆشنبیردا ئاماژە دەکات: " بەم پێیە دەتوانین بڵێین کە خەڵک هەموو ڕۆشنبیرن، بەڵام هەموویان لە کۆمەڵگەدا دەوری ڕۆشنبیر نابینن" ئەوەی لەم ڕۆشنبیرانە غیاب بوو ئەوەبوو بە ڕۆژێکیش دەوری ڕۆشنبیریان لە کۆمەڵگە نەبینیوە، ئەم ڕۆشنبیرە ئەدەبنووسانە چوونە قاوغەکەی خۆیان و تەنیابوون و دابڕانیان وەکو کاڵایەک کردە ملی خۆیان و تەنانەت کردیانە گوتار و ئاماژەیان دەکرد هەر کەس بە تەنیا بێت و دوورەپەرێزبێت لە کۆمەڵگە ڕۆشنبیرە، (مارکوزە) کە یەکێکە لە دامەزرێنەرانی قوتابخانەی فرانکفۆرت، لە شۆڕشی قوتابیانی ٦٨دا بەدەستێک مەعریفەی شۆڕشگێری دەنووسی و بەدەستێک لەناو ئاپۆڕادا دەیبەخشییەوە، چاوێکی لەسەر تیۆر بوو چاوێکی لەناو ئەو چاوانەدا

کە ٦٨یان وێنە دەکرد، ڕۆشنبیری مارکۆزە ڕێک ئەو پێناسەیەی
(جولیان بیندا)ی بەسەردا دەبڕا، بیندا دەیگوت: " ڕۆشنبیر دەبێت
هەردەم چاوەڕێی ئەوە بێت بسوتێنرێت" بەڵام هەرچی ئەدەبنووسانی
ئێمەیە بەناوی)بێلایەنییەوە(داب□□ان لە سیاسەت و ئەکتی سیاسی،
دیارە ئەوانەی ناوەوەی و□□ات بێلایەنبوونیان بۆ ئەوە نەبوو کە
مەعریفەیەک لە دەرەوەی هەموو لایەنەکان بونیاد بنێن، بەڵکو
بێلایەنبوونیان یان بەشێکبوون لە سیستەم، یان بەشێک بووە لە
جەبانییەت و ترسنۆکییان بەرانبەر سیستەم، ئەوانەی دەرەوەی و□□اتیش
بۆ ئەوەبوو ئەو حەشاماتە کە دەوری گرتوون و بەشێکیان لەناو
سیستەم بوون نەتۆرێنن، بۆیە هەردەم بێلایەنییان هەڵدەبژارد.
ئەوەیان سەبارەت بە کارئەکتەری ڕۆشنبیران و ئەدەبنوسانە.

هەرچی تایبەتە بە گوتارەکانیان، ئەدەبنووسانی کورد و
خیتابەکانیان بەتایبەت ئەوانەی لە دوای ڕاپەرینەوە هاتن، بە
تەواوی دابڕاوبوون لە مێژوو، کەلتور، شوناس و سیستەم و دەسەڵاتی
ئێمە، ئەوەی ئەدەبنووسانی کوردی بە ئێمەوە گرێدەدا تەنیا زمانە
کوردییەکە و ئەو حەشاماتە خوێنەرە کوردە بوو کە لە خۆیانیان
کۆکردەوە. ئەدەبنووسانەی کورد خیتابی سەرەتایی نەوەدەکانیان
هەمان کرداری ئەو سیاسییە نیاردەتاڵانە بوو کە هاتنەوە شار،
ئەوانیش وەکو سیاسییەکان بە دوای دۆزینەوە و ئەوەی لای (هێگڵ)
هەیە دەربارەی هاوکیشەی ئاغا و کۆیلە (دانپێناندا) بوون،
ئەوانیش بە دوای ئەوەدا بوون ببنە پێغبەرێکی سەرکردە و زۆرترین
کەس لە خۆیان کۆبکەنەوە، لە کاتێک ئیشی نووسەر ئەوە نییە حەشامات
لە خۆی کۆبکاتەوە، ئیشی نووسەر ئەوەیە حەشامات بکوژێت، یان تاک
لەناو حەشامات دەربهێنێت و بیکاتە سوبێکتێکی شۆڕشگێڕی، (هیگڵ)
ل□ پێشکەشکردنی وانەکانی (فەلسەفەی مێژوو) تەنیا دوو قوتابی
ئامادەیی وانەکانی بوون، هیگڵ بەوە کارێکی نەکرد کە خیتابەکەی
بگۆڕێت و دابەزێتە ئاستێک کە حەشاماتێک بونیاد بنێت بۆ ئەوەی لێی
تیبگەن، بەڵکو هیگڵ خیتابەکەی مەعریفیەکی ئازاربەخش بوو بۆ
سوبێکت، پەروەردەی هیگڵ سوبێکتێکی شۆڕشگ□یی مەعریفەزان بوو،
بەڵام نووسەران و ئەدەبنووسانی کورد بۆ ئەوەی زۆرترین حەشامات لە
خۆیان کۆبکەنەوە خیتابەکایان لەسەر (چێژی خوینەر) بونیاد دەنا،
نووسەرانی کورد بیانزانیایە خوێنەر چی دەویت ئەوەیان پێ دەبەخشی،
هاوشێوەی هەڵبژاردنی حزبەکان خیتابەکانیان لە شێوەی (حەملەی
هەڵبژاردن) بەیان دەکرد، هەر نووسەرێک بیتوانیایە زۆرترین ئینسان
و خوێنەر لە خۆی کۆبکاتەوە ئەوە باشترین نووسەر بوو، ئەدەبنووسان
ئەم حەزە نەگریسەیان تەنیا بۆ ئەوەبوو خۆیانی پێ بدۆزنەوە، بۆ

ئەوە بوو شوناسی خۆیان لەناو کۆمەڵگە بەیان بکەن، بە دیوی (فرۆید)ی خیتابیان بەیانکردنی ئەو چەپاندنە بوو کە هەیانبوو. سیستەمی تۆتالیتار کاتێک ئەفکارێکی جدی، یان ئەفکارێکی خەلاق و کاریگەر وجودی دەبێت لە پاڵ ئەو ئەفکارەدا سەدان ئەفکاری درۆزن و تابع بەخۆی لە پاڵ ئەو ئەفکارە خەلاقە دروست دەکات بۆ ئەوەی جدیبوون و کاریگەربوون و خەلاقبوونی ئەو ئەفکارە بکوژێت، بەڵام لەسەرەتای دروستکردنی سیستەمی سیاسی لەناو کۆمەڵگەی کوردی ئەو کارەی کە سیستەم دەیەوێت ڕۆشنبیرە درۆزنەکان بۆی دەکەن، واتە سیستەم لە ڕێگەی ئەو ڕۆشنبیرانەی گەورەترین خزمەت دەکرێت، هەم بەلایەکدا کارئەکتەری ڕۆشنبیر کارئەکتەرێکی لاوازە و دەوری ڕۆشنبیر نابەنیت هەم نایەڵێت ئەوانەی دەوری ڕۆشنبیر دەبینن دەرکەون، لێرەدا سیستەم نەک دژی ئەو ڕۆشنبیرانە نییە، بەڵکو بەردەوام بەم نووسەرانە ڕۆژنامەکان و مەکینە ئیعلامییە گەورەکەی ڕەحەی سیستەمیشیان پێ بەڕێوە دەبات.

(ژان پۆل سارتەر) یەکێکبوو لەو فەیلەسوف و ڕۆشنبیرانەی زۆربەی تیۆر و گوتارەکانی بیرۆکەیەکی شۆڕشگێڕی بوو، هەر لە شانۆوە تا دەگاتە ڕۆمان و ئەفکارە فکری و کارە فەلسەفەکانیشی، ئەم فەیلەسوفە لەگەڵ ئەوەی تیۆرەکانی هێزیکیان دەبەخشییە تاک، سوبێکتەکی کاریگەری دەخوڵقاند، گوتارەکی نەفیبوونیان بە سوبێکت دەبەخشی، ڕۆحێتەکی تەسلیمنەبوون و ئازابوونیان مانفیێست دەکرد، بەڵام کەوتە بەر ڕەخنەیەکی زۆری نووسەران و ڕۆشنبیران کە هیچ ئەکتەکی پراکتیکی لەدەرەوەی خۆی نییە، (سیمۆن ئارۆن) دەڵێت: “سارتەر ڕۆشنبیریکە دەیەوێت بە بێ مەترسی دونیا لە ئەفیسەکەی خۆیەوە بگۆڕێت” سارتەر دوای ئەو ڕەخنانە، لە شەستەکاندا کە هاوکاتبوو لەگەڵ شۆڕشی ٦٨ی قوتابیان، ڕۆمان و شانۆ دەخاتە ئەولاوە و دەستدەکات بە چالاکی ڕۆشنبیری سیاسی، هەر خۆی تیۆرەکانی دەکات کردار، هەر خۆی ئاڕاستەی پراکتیکی تیۆرەکان پیشانی سوبێکتی شۆڕشگێڕی دەدات، بەڵام ڕۆشنبیرانی ئێمە و نووسەرانی ئێمە دوای ڕاپەڕین لە دەخێکی تەحلیلی ڕوداوی ڕۆژانە زیاتر تینا پەڕن، بەردەوام چاوەڕێیان کردووە سیستەم ڕووداوێک بخوڵقێنێت و ئەمانیش تەفسیر و تەحلیلی بۆ بکەن، ئەو چ نەزانییەکە تە لە جیاتی ئەوەی شوناسی سیستەم و حزب بزانیت تا ڕووبەڕووی ببیتەوە، دەیت تەفسیری ڕووداوەکان دەکەیت، سەیربکەن پاش ٢٥ ساڵ کایەی ڕۆشنبیری ئێمە لە کوێدایە، سەیربکەن پاش ٢٥ ساڵ زیاتر چ تاکێکیان دروستکردووە، سەیربکەن خۆیان لە کوێی ڕووداوەکانن، سەیربکەن ئێمە ٢٥ ساڵ زیاترە ئەم سیستەمە یاریمان پێ دەکات بۆ ئەوەی بزانین شوناسی

چییە، بە ئەوەی ڕۆشنبیرەکان پێمان بڵێن چی بکەین و چی نەکەین، سەیربکەن چۆن ئێمە لەناو دەخەکین کە دەبێت تیۆری شۆڕشگێڕی دابڕێژین، بەڵام فەرمان دەکەن چۆن چێژ لەوە ببینین مانگ ئاوا دەبێت، چۆن بە چ شێوەیەک خۆشەویستی بکەین، چۆن وەسفی یار بکەین، چۆن بچینە قاوغی ڕۆحانییەوە هیچ پەیوەندییمان بە سیستەمەوە نەبێت، سەیریکەن چۆن هەموو کۆمەڵگەیان کردە شاعیر و ڕۆماننوس، چۆن تێیانگەیاندین سیاسەت لە هەر کوێیەک بێت خراپە، چ خراپەیەک ئەو خراپەیەی کە (سلافیۆ ژیژەک) ناوی دەنێت(خراپەی موتڵەق)، خراپەی موتڵەق بەمانای کردەوە هەرە شەیتانییەکان، بە کایەی سیاسەتیش بەو مانایەی کە جەوهەری سیاسەت لە هەر کوێیەک بێت و لە چ زەمینێک بێت خراپەی موتڵەقە، هەر کەسێک بیکات و چ لایەنێک بانگەشەی خراپنەبوون و گەندەڵنەبوون بە سیاسەت نەکات (درەی موتڵەق) دەکات، بۆیە دەبێت ئێمە هەوڵی ئەوە بدەین لە دەرەوەی کایەی سیاسی رزگاری خۆمان بدۆزینەوە، بە خەیاڵ حەقیقەت بۆ خۆمان بونیاد بنێین، بە خەیاڵ واقیع بکەینە بەهەشت، بە خەیاڵ دونیایەک دروستبکەین لە دونیای سیاسەت جوانتر بێت، پێیان گوتین وەرن با ئیتر توخنی سیاسەت نەکەوین، سەیربکەن چ کارەساتێکیان خوڵقاند کە نابێت کەس باسی سیاسەت بکات، سەیربکەن ڕێگای ڕزگاریان بەوە پیشان داین کە هیچ عیلاقەمان بە سیاسەت نەمێنێت، وایانفێرکردین کە لەناو عیشق و وەسفی یاردا بین ئێمە رزگارمان دەبێت، وایانفێرکردین تەنیا بۆ خۆمان بژین و هیچ پەیوەندییمان بەوی ترەوە نەمێنێت، سەیربکەن چۆن دەزگاکانی ڕۆشنبیری و چاپخانە و کتێبفرۆشەکانیان هەمووی کردە کایەیەک کە مەعریفەیەکی تێدا نەبێت، هیچ تویژینەوەیەک وەرنەگیرێت، هیچ کتێبێکی سیاسی و فیکری چاپ نەکرێت، ئەو ڕۆشنبیرانە تەواو لە واقیع دابڕاوبوون، وایان بەیانکرد ئێمە بەرانبەر تاقگەی نیگارا دانیشتوین و دونیایەک فریشتەی چاو شینی قژ زەرد بە بەردەممانداتیدە پەڕن، بۆیە دەبێت ئێمە چێژ لە سروشت وەربگرین، چێژ لە بینینی فریشتەکان وەرگرین، چێژ لە هاژەی ئاو وەرگرین.

ئەم جۆرە خیتابانە و نووسینەکانیان ئەوەندە چێژبەخش بوو ئەگەر مرۆڤێک لە ژیانیدا سەردێڕی ڕۆژنامەکانیشی نەخوێندبێتەوە بەڵام کتێبێکی شەسەد لاپەڕەیی ئەم خیتابە چێژبەخشەیان بدەرێ بە دوو ڕۆژ بێت تەواو دەکات، ئەمە دروستکردنی کارخانەیەکبوو کە حەشیشی بەئاگاییان دەبەخشێتە تاک، کارخانەیەک کە سیستەم ڕەحییەتی لەسەری بونیاد ناوە. ئەوەی ئەم ڕۆشنبیرانە خوڵقاندیان تاکێک بوو ئێستا لە سەبەری خۆشی دەترسێت، تاکێک بووە تە بوودەڵەیەک کە سیستەم بە

کەیفی خۆی یاری بەهەستەکانیان دەکات، تاکێک وەکو یاریزانێکی ئەتاری دوو دەسەکەکەی لای ئاغاکەی بێت و چۆنیان بووێت وا گەمەی پێ دەکەن، تاکێک کە ئامادەیە خۆی بکوژێت بەڵام ئامادە نییە ڕووبەڕووی ئەو شتە بێتەوە کە هۆکارە بۆ خۆکوشتنەکەی، بیهێنە بەرچاوی خۆتان گەر ئەو سوبێکتە ڕۆشنبیرییەی لە ژنێکی باکوردا دروستبووە، ئەو جەنگاوەرە سپارتایەی کە لە مێینەیەکی باکوردا هەیە و پێی پەروەردە کراوە، ئەگەر خیتابەکانی ئەم ڕۆشنبیرانەی کوردانی باشوری پێ ببەخشی چییان لێ دەردەچێت؟ لە باشترین حا□□دا یان خۆی دەسوتان یان نەیدەوێرا وێنەکەی لە پڕۆفایلی فەیسبووکەکەی دابنێت، بەڵێ ئەمە بەرھەمی سیستەمی سیاسی نەبوو، بەرھەمی فاشیزمی یەکێتی و پارتی نەبوو، بەڵکو بەرھەمی ڕۆشنبیران و ڕۆمانووسان و شاعیراکانی ٢٥ ساڵی ڕابردووی ئێمە بوو.